

Sirküler Tarihi : 18.05.2007
Sirküler No : 2007/073

SİYASİ PARTİLERE YAPILAN BAĞIŞLAR (*)

Bilindiği gibi 22 Temmuz 2007 Pazar günü 23. Dönem Milletvekili Genel Seçimi yapılacaktır. Bu vesile ile, siyasi partilerin gelir ihtiyaçlarında ve bağış taleplerinde artış görüleceği dikkate alınarak, siyasi partilere yapılan bağışlar konusunda aşağıdaki hususların hatırlatılmasında yarar görülmüştür :

1. SİYASİ PARTİLERE BAĞIŞTA BULUNMASI YASAKLANMIŞ OLANLAR :

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 4445 sayılı Kanun'la (14.08.1999 - 23786) değişik "Bağışlar" başlıklı 66 ncı maddesinin birinci fıkrasında, siyasi partilere bağışta bulunamayacak olan kuruluşlar hakkında şu hükümler yer almaktadır :

"Genel ve katma bütçeli dairelerle mahalli idareler ve muhtarlıklar, kamu iktisadi teşebbüsleri, özel kanunla veya özel kanunla verilen yetkiye dayanarak kurulmuş bankalar ve diğer kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsü sayılmamakla beraber ödenmiş sermayesinin bir kısmı Devlete veya bu fıkra da adı geçen kurum, idare, teşebbüs, banka veya kuruluşlara ait müesseseler, siyasi partilere hiçbir suretle taşınır veya taşınmaz mal veya nakit veya haklar bağışlayamaz ve bu gibi mal veya hakların kullanılmasını bedelsiz olarak bırakamazlar; bağlı oldukları kanun hükümleri dışında siyasi partilere aynı hakların devrine dair tasarruflarda bulunamazlar. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, işçi ve işveren sendikaları ile bunların üst kuruluşları, dernekler, vakıflar ve kooperatifler, özel kanunlarında yer alan hükümlere uymak koşuluyla siyasi partilere maddi yardım ve bağışta bulunabilirler."

2. SİYASİ PARTİLERE YAPILACAK BAĞIŞIN SINIRI :

Yukarıda bahsi geçen 66 ncı maddenin, 4445 ve 4778 sayılı Kanunlarla değişik ikinci fıkrası şöyledir :

*"Yukarıdaki fıkranın dışında kalan gerçek ve tüzel kişilerin her birinin **bir siyasi partiye aynı yıl içerisinde iki milyar liradan fazla kıymette aynı veya nakdî bağışta bulunması veya yayınları kullandırması yasaktır.** Bağış veya bağışların bağışta bulunana veya yetkili temsilcisine veya vekiline ait olduğunun partice verilen makbuzda açıkça belirtilmesi gerekir. Böyle bir belgeye dayanılmaksızın siyasî partilerce bağış kabul edilemez.*

Siyasi partiler, yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan, Türk uyruklu olmayan gerçek ve tüzel kişilerden herhangi bir surette aynı veya nakdî yardım ve bağış alamazlar."

Madde metninden de anlaşılacağı üzere 2 milyar liralık sınır, bir kişi veya firmanın bir yılda siyasi partilere yapabileceği toplam bağış tutarını değil belli bir partiye yıl boyunca yapabileceği bağış tutarını göstermektedir.

* 23.10.2002 tarih ve 2002/128 sayılı Sirkülerimizin güncellenmiş halidir.

2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na 4445 sayılı Kanunla eklenen Ek 6 ncı maddede, “*Bu kanunun 66 ve 70 inci maddelerinde yer alan parasal değerler her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca tespit ve ilan olunan **yeniden değerlendirme oranında artırılır.***” hükmü yer almaktadır. Buna göre, siyasi partilere aynı yıl içinde bağışlanabilecek aynı veya nakdi tutarın üst sınırı yıllar itibarıyla aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

YILLAR	YENİDEN DEĞERLEMEYE TABİ TUTAR (YTL)	YDO	DEĞERLEME SONRASI BAĞIŞ ÜST SINIRI (YTL)
1999			2.000,00
2000	2.000,00	52,10%	3.042,00
2001	3.042,00	56,00%	4.745,52
2002	4.745,52	53,20%	7.270,14
2003	7.270,14	59,00%	11.559,52
2004	11.559,52	28,50%	14.853,98
2005	14.853,98	11,20%	16.517,63
2006	16.517,63	9,80%	18.136,35
2007	18.136,35	7,80%	19.550,99

Ayrıca siyasi partilerin ticari faaliyette bulunmaları, borç para veya kredi almaları yasak olup, sadece bağışta bulunması yasaklanmamış olan kişilerden, kredili veya ipotek karşılığı mal almalarına müsaade edilmiştir (Md.67). Siyasi partiler, üyelerine ve diğer gerçek ve tüzel kişilere hiçbir şekilde borç veremezler. (Md.72)

3. KANUNLA BELİRLENEN ÜST SINIRIN ÜZERİNDE BAĞIŞTA BULUNMANIN MÜEYYİDESİ :

2820 Sayılı Kanun'un 4445 sayılı Kanunla değişik 116 ncı maddesinde, bu Kanuna aykırı bağış ve borç verme işlemleri konusundaki cezalar şu şekilde düzenlenmiştir :

“Bu Kanunun hükümlerine aykırı olarak bağışta bulunan kimse ve bağışı kabul eden parti sorumlusu, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

Bu Kanunun hükümlerine aykırı olarak kredi veya borç veren veya alanlar ile bu krediyi veya borcu alan veya veren parti sorumlusu hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır.

Yabancı devletlerden, uluslararası kuruluşlardan, Türk uyruklu olmayan gerçek ve tüzel kişilerden yardım veya bağış kabul eden parti sorumlusu veya aday veya aday adayı , bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

Sınıra riayet etmeksizin bağış kabul ettiği Anayasa Mahkemesince tespit edilen siyasi parti, bağışın sınırı aşan kısmını Hazineye ödemek zorunda kalır. 67 nci madde hükmüne aykırı olarak sağlanan kredi veya borçlar üzerine Anayasa Mahkemesi kararıyla Hazinece el konulur ve Hazine, kredi veya borcu verene karşı hiçbir yükümlülük altına girmez. (Md.76)

4. SİYASİ PARTİLERE YAPILAN BAĞIŞIN GİDER KAYDEDİLEMEYECEĞİ VE DİĞER VERGİSEL HUSUSLAR :

Siyasi partilere yapılan bağışlar gider kaydedilemez. Bağışın gider hesaplarına intikal ettirilmesi halinde, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi düzenlenirken bu bağışların kanunen kabul edilmeyen giderler toplamına dahil edilerek vergi matrahına eklenmesi zorunludur. Kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınacak olmasına rağmen bağışın makbuzla belgelenmesi ve makbuzun muhafaza edilmesi gerekmektedir.

Siyasi partilere aynî bağışta bulunulması veya bedelsiz hizmet sağlanması halinde, bu mal ve hizmetler emsal bedeli ile değerlendirilmek suretiyle üst sınırın hesabında dikkate alınır. Söz konusu bağışlar KDV den de müstesnadır. (K.D.V.K. Md.17/2-b) Bağışa konu mal veya hizmetin iktisabında yüklenilen KDV indirilmez, daha önce indirim yapılmış ise artı değer olarak KDV beyannamesine dahil edilir. İndirim konusu yapılmayan girdi KDV de kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınır.

Saygılarımızla.